ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

Transformational leadership of school administrators affecting school effectiveness under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

ณรงค์ฤทธิ์ ก้อนทอง
Narongrid Kontong
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
Mahamakut Buddhist University
E-mail: Nkont120@gmail.com

Received: 17 April 2026; Revised: 26 April 2026; Accepted: 31 August 2026

บทคัดยอ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับกาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลองของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 4) ศึกษาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ปีการศึกษา 2568 จำนวน 331 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มอย่างง่ายตามตารางเครจซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.988 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมกับประสิทธิผลของ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกที่ระดับ (r=.536) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับปานกลาง

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 32.2

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$\hat{Y} = 1.458 + 0.653 (X4)$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$\hat{Z}_Y = 0.567X4$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

This thesis aimed to: 1) examine the level of transformational leadership among school administrators; 2) examine the level of school effectiveness; 3) investigate the relationship between transformational leadership of school administrators and school effectiveness; and 4) identify transformational leadership predictor variables affecting school effectiveness in schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2.

The sample consisted of 331 teachers and school administrators for the 2025 academic year, selected through stratified random sampling and simple random sampling based on the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire that had been validated for content validity (IOC) and yielded a reliability coefficient of 0.988. Statistical methods used for data analysis included mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The overall level of transformational leadership among school administrators under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 was at the highest level.

2. The overall level of school effectiveness under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level.

3. The overall relationship between transformational leadership and school effectiveness under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2

showed a moderate positive correlation (r = .536), which was statistically significant at the .01 level.

4. The transformational leadership dimension affecting school effectiveness was individualized consideration, which could predict school effectiveness at 32.2%.

The prediction equation for school effectiveness in raw score form was:

$$\hat{Y} = 1.458 + 0.653 (X_4)$$

The prediction equation in standardized score form was:

$$\hat{Z} = 0.567X_4$$

Keywords: Transformational Leadership, School Administrators, School Effectiveness

บทนำ

นโยบายการศึกษาของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะนโยบายไทย 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ในบริบทที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนจึงจำเป็นต้องปรับตัวและพึ่งพาตนเองได้ (จรรณภร คนบุญ, 2568, หน้า 132) การยกระดับศักยภาพของประชากรไทย โดยเฉพาะในวัยเรียน จึงเป็นสิ่งที่ต้องเร่งดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการอ่านเขียน การคิดวิเคราะห์ การใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้สถานศึกษาเป็นแหล่งบ่มเพาะความสามารถดังกล่าว และผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นปัจจัยชี้ขาดที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด (สุวิมล โพธิ์กลิ่น, 2560)

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น เพื่อจูงใจให้ผู้ตามปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจจนบรรลุเป้าหมายขององค์การ โดย Bass (1998) ได้อธิบายว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นการยกระดับแรงบันดาลใจของผู้ตามเพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษา เนื่องจากการนำนโยบาย หลักสูตร และวิธีการสอนไปใช้ล้วนขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ และในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ชณันภัสร์ ปิยะภัทรวิรัตน (2565) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระในการคิดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารเพื่อนำการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กิตติ สมอุ่มจารย์ (2568) ยังได้เสริมว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ยอมรับแนวคิดใหม่ และนำนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีนโยบายพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นกระบวนการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติในการทำงานเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาต้องอาศัยผู้นำที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของนักวิชาการด้านการศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นเรื่องที่สำคัญและมีผลต่อความสำเร็จขององค์กรการศึกษา อีกทั้งมุ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ยังมุ่งเน้นให้มีการพัฒนานักเรียนในด้านความรู้ ทักษะ และ คุณธรรมตามกรอบของนโยบาย มีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประสานงานความร่วมมือกันจัดบริการและพัฒนาการศึกษา โดยสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน มีการสร้างเครือข่ายการศึกษาขึ้นโดยมุ่งเน้น สถานศึกษามีความใกล้ชิด และมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานความร่วมมือกัน จัดบริการและพัฒนาการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจัดการศึกษาและดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2, 2568)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสำหรับประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารสถานศึกษา รวมถึงสะท้อนในการบริหารสถานศึกษาและบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหาร ให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงคการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สพป. นศ. 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สพป. นศ. 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพป. นศ. 2
4. เพื่อศึกษาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัด สพป. นศ. 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากรที่ใช้ในการวิจัย** คือ ครูและผู้บริหาร สังกัด สพป.นศ.2 จำนวน 2,322 คน (ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2) 1.2) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 331

คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ด้วยวิธีการวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการดำเนินการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ขั้นที่ 1.จำแนกตามศูนย์เครือข่าย ในอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 12 ศูนย์เครือข่ายขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampline) ขั้นที่ 3 สุ่มครูและผู้บริหาร โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampline)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปใน รูปแบบ Check List ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 5 ด้าน จำนวน 43 ข้อ 2.2) การสร้างเครื่องมือเริ่มจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าอยู่ในระดับ 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 0.50 ขึ้นไปหลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ 3.1 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อออกหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยจากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 331 คน 3.2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมลิงก์คิวอาร์โค้ดแบบสอบถามเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อประสานงานไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3.3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งหนังสือพร้อม ลิงก์คิวอาร์โค้ดแบบสอบถามแจ้งไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ AMSS เพื่อให้ครูตอบแบบสอบถามออนไลน์ 3.4) ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน 4.1) ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่า ความถี่และร้อยละ 4.2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 4.3) วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายระดับของตัวแปรทั้งสอง 4.4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน 4.5) วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทั้งแบบนำเข้าตัวแปรทั้งหมด (Enter Method) และแบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดง ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2		n = 331		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การมีอิทธิพลต่ออุดมการณ์	4.65	0.47	มากที่สุด
2.	การสร้างแรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจ	4.58	0.53	มากที่สุด
3.	การกระตุ้นทางปัญญา	4.68	0.46	มากที่สุด
4.	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.66	0.49	มากที่สุด
	รวม	**4.64**	**0.46**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.64, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}$=4.68, S.D.= 0.46) รองลงมา คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}$=4.66, S.D.=0.49) ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การสร้างแรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจ ($\bar{X}$=4.58, S.D.= 0.53)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เสนอเป็นภาพรวมและรายด้าน รายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	n = 331		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.50	0.56	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.49	0.59	มาก
3. การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.51	0.60	มากที่สุด
4. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.51	0.62	มากที่สุด
รวม	**4.50**	**0.56**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.50, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}$=4.51, S.D.=0.62) และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$=4.51, S.D.=0.60) รองลงมา คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}$=4.50, S.D.=0.56) ส่วนด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X}$=4.49, S.D.=0.59)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 แสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	ประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y)				ผลรวม $Y_{รวม}$
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	

X_1	.423**	.366**	.380**	.387**	.407**
X_2	.524**	.421***	.457**	.461**	.486**
X_3	.576**	.475**	.451**	.513**	.544**
X_4	.585**	.505**	.512**	.543**	.567**
ผลรวม $X_{รวม}$	.564**	.474**	.534**	.509**	.536**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r=.536) แสดงว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น จะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter multiple regression analysis) โดยใช้ตัวแปรทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std. Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	1.378	.288		4.784	.000
X_1	-.074	.100	-.062	-.746	.456
X_2	-.032	.124	-.030	-.259	.796
X_3	.266	.154	.217	1.728	.085
X_4	.509	.127	.442	4.006	.000
R=.574, R^2=.329, Adjusted R^2=.321, $S.E._{Est}$=.465, F=39.954 Sig.= .000					

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การมีอิทธิพลต่ออุดมการณ์ (X1), การสร้างแรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจ (X2), การกระตุ้นทางปัญญา (X3), การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 32.90

5.2 วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเสนอการคัดเลือกตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.15 และ 4.16

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

Model	R	R^2	Adjusted R^2	$S.E._{Est}$
1	.567[a]	.322	.319	.466

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า เป็นรูปแบบที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษานั่นคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 32.2 (R^2=.322)

ตางรางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเสนอการคัดเลือกตัวแปร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std.Error	β		
ค่าคงที่ (Constant)	1.458	.245		5.947	.000
X_4	.653	.052	.567	12.486	.000
R=.657, R^2=.322, Adjusted R^2=.319., $S.E._{Est}$=.466, F=155.912, Sig.= .000					

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่า ด้านคือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y) ได้อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตัวแปร 1 ตัว สามารถอธิบายการผันแปรประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 32.2 (R^2 =.322) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมการคิดเชิงระบบ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและสนับสนุนการพัฒนาความสามารถใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เนื่องจากผู้บริหารเข้าใจความแตกต่างของบุคลากร มอบหมายงานได้เหมาะสมกับศักยภาพ และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการพัฒนางานและพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เก็จกนก พลวงค์ (2564, หน้า 27) ที่ว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่เป้าหมาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปุญญิศา จันทร์แก้ว (2564) ภัคพิศศา แทนศิลป และคณะ (2566) พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญาเป็นด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติในระดับสูง

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีระบบติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ และนำผลการทดสอบมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ กมลทิพย์ เกษรพรหม (2567) ที่อธิบายว่าการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาครอบคลุมทั้งด้านหลักสูตร การวัดผล การปกครองนักเรียน และการบริหารความขัดแย้ง รองลงมา คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยโรงเรียนใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุวเรศ ประดู่ (2564, หน้า 9)

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง (r=.536) แสดงว่าเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น ประสิทธิผลของสถานศึกษาจะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุชิต ทองเสน และ มังกร หริรักษ์ (2567) และ สุภาวดี ฤทธิ์หมี และคณะ (2564) ที่ต่างพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารที่ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมสามารถนำพาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีอิทธิพลต่ออุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้ร้อยละ 32.9 ($R=.574$, $R^2=.329$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรัทยา มณีทัพ และคณะ (2567) ที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิราพร อินทุสมิต (2564, หน้า 94-108) และ พิมพ์พร วงศ์อนุสิทธิ์ (2564, หน้า 29) ที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการกระตุ้นทางปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นตัวพยากรณ์สำคัญของประสิทธิผลสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าแม้ภาวะผู้นำจะพยากรณ์ความสำเร็จได้ประมาณหนึ่งในสามของปัจจัยทั้งหมด แต่ก็นับเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .536$) อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นขึ้น ประสิทธิผลของสถานศึกษาก็จะเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน คู่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)กับด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_1) มีค่า $r = .585$

4. อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

4.1 การวิเคราะห์ถดถอยพหูคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่าตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 32.9 ($R^2 = .329$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การวิเคราะห์ถดถอยพหูคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Method) พบว่าตัวแปรที่ดีที่สุดในการพยากรณ์คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4)เพียงตัวเดียว สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 32.2

ขอเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายพัฒนาผู้บริหารโดยเน้นการกระตุ้นทางปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อเปลี่ยนบทบาทผู้บริหารจากผู้สั่งการมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรที่ยืดหยุ่น เพื่อให้โรงเรียนสามารถสร้างนวัตกรรมการแก้ปัญหาตามบริบทพื้นที่ และส่งเสริมการสร้างภาคีเครือข่ายกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างเป็นระบบ

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พร้อมจัดระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับเขตพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และตัดสินใจพัฒนางาน พร้อมส่งเสริมการใช้กระบวนการคิดเชิงระบบเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพและควบคุมอารมณ์ได้ในทุกสถานการณ์ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและโน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติงานสู่เป้าหมายด้วยความพึงพอใจ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายงานให้เหมาะสมกับศักยภาพของครูแต่ละคน และทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการพัฒนางานและการพัฒนาตนเองแก่บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

3.1 ควรมีการวิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับตัวแปรอื่น ๆ ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยกับประสิทธิผลของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและหลากหลายมากยิ่งขึ้น

3.2 ควรศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง คุณวุฒิ และขนาดของโรงเรียน เพื่อให้เห็นความแตกต่างเชิงลึกในแต่ละบริบท

3.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการศึกษาพหุกรณีในโรงเรียนที่มีผลงานโดดเด่น เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการบริหารจัดการและการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

เอกสารอางอิง

สุวิมล โพธิ์กลิ่น. (2560). การบริหารสถานศึกษายุคใหม่ที่มีประสิทธิผล. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป จำกัด

กมลทิพย์ เกสรพรหม. (2567). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย.

กิตติ สมอุ่มจารย์. (2568). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาการเรียนรู้ยุคดิจิทัล. วารสารการทดสอบและการประเมินทางการศึกษาระดับชาติ. 6(1), 1–16.

จิราพร พละสิม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

จิราพร อินทุสมิต. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ชณันภัสร์ ปิยะภัทรวิรัตน. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดยะลา. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ปุญญิศา จันทร์แก้ว. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. หลักสูตรปริญญาศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ภัคพิศศา แทนศิลป และคณะ (2566) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช

ยุวเรศ ประดู่ (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2568. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2.

Bass, B. M., & Avolio, B. J. (2021). Improving organization effectiveness through transformational leadership. Sage.

_____. (2023). Improving organizational effectiveness through transformational leadership. Sage.

Bass, B. M. (1998). Transformational leadership: Industrial, military, and educational impact. Lawrence Erlbaum Associates.